

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13 / Telefon 2440 in 2455
 Izdaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
 v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
 sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.400

Produktivno izkoriščanje brezposelnosti

ZA GRADNJO AVTOMOBILSKIH CEST IN DRUGA JAVNA DELA.

Vsi teoretiki in praktiki, ki so doslej razpravljali z globljih vidikov o sedanjih gospodarskih krizi so ugotovili, da je te krize v prvi vrsti kriva prehodna doba, ki jo živimo. Ta prehodna doba je prišla ostro borbo s starim za novo, in ker je človek v svojem poslednjem bistvu komoden in zato konservativen, se le zaradi sile razmer in silno počasi trga od starega in oprijema novega. Skoraj vsi naši gospodarstveniki in podjetniki, med katere spada po svoji gospodarski plati tudi država, se še vedno nadejajo, da je mogoče hoditi po starih utrutih poteh navade in že skoraj uzakonjenega uzusa. Zato skušajo plavati proti toku, namesto da bi se obrnili in sledili smeri novega razvoja. Voda jih izpodnaša in borba je zastoj: le nepotrebnost tratenje energij je in izgubljanje dragocenega časa.

V izrednih, nenavadnih razmerah je treba pač seči po izrednih in nenavadnih sredstvih, ker samo v tem je mogoča rešitev. Po takih izrednih in nenavadnih sredstvih bi morali seči pri nas tudi glede denarne mizerije, ki jo je povzročila odtegnitev velikih množic denarja iz prometa. V tem primeru ima n. pr. država na razpolago več ko dovolj potoj in sredstev, pomagati pa si morejo na ta ali oni način naposled tudi zasebniki in si nekateri zares pomagajo. Še vse lažje pa bi se odpravila naša brezposelnost, odnosno bi se vsaj plodonosno izkoristila za nove naprave, ki bi potem same dvigale dohodke in ustvarjale novo blagostanje. Angleži so n. pr. že pred meseci nehali držati roke križem in sklenili, da mora vsak brezposeln človek, posebno če prejema podporo, uporabiti svoj brezposeln čas za konstruktivno in pozitivno delo. Tako so nastale razne delavnice brezposelnih, ki prinašajo znatno korist. Pa tudi v Ameriki segajo že na ta način po odpravi. Država jim nudi le orodje in prehrano, vse ostalo morajo storiti in si priboriti sami.

Zakaj ne bi zato tudi mi opustili dosežanje nekoristno držanje rok križem? Naša država je pokrajina, ki ima za razvoj še neslutene možnosti. Na našem ozemlju bi lahko živelo vsaj 30 milijonov ljudi, a ustvariti bi se seveda morali pogoj. Med temi pogoji so zelo važne vse prometne naprave, zlasti dobre moderne ceste, uporabne za nagli avtomobilski promet. Takih cest v državi sploh nimamo, a če bi jih hoteli graditi po starem

načinu financiranja, bi rabili za to ogromne milijarde dinarjev, katerih pa nimamo in jih še zelo dolgo ne bomo imeli. Prav lahko in poceni pa bi se dale zgraditi te ceste s pomočjo naših brezposelnih mestnih in zlasti še podeželskih delavcev. Namesto da morajo čakati neproduktivno na miloščino občin in pomoznih akcij, naj bi se zbrali v delavske oddelke in poslali graditi ceste, mostove, prekope, izsuševalne in namakalne kanale itd. Za vse to bi bila potrebna le neznatna denarna sredstva, uspeh bi pa lahko bil kolosalen.

Tako zbrani delavci bi se lahko prehranjevali iz skupnih kuhinj, urejenih do celja po vojaških izkušnjah in načelih, katerim bi preskrbovala živila država na ta način, da bi jih sprejemala od kmetov kot zameno za del davkov, ki se sedaj sicer itak težko izterjujejo ali pa se sploh ne dajo izterjati. Ti delavci bi naposled dobili lahko tudi cigarete in vse ostalo, kar bi stalo državo le toliko, kolikor znašajo produkcijski stroški. V gotovini bi se jim izplačeval koncem meseca ali tedna le neznaten del za kritje onih stroškov, ki bi se ne dali kriti in natura. Material bi morala preskrbovati, seveda brezplačno, državna posestva in podjetja ter posestva in podjetja banovin in občin, dočim bi se tla čisto preprosto rekvirirala, saj bi oni, ki bi tako prišli v stik z velikim prometom, itak že profitirali, ne pa izgubili.

Na ta način bi se dale zgraditi pri nas že v doglednem času vse najpotrebnejše avtomobilske ceste, kakor: Št. III—Maribor—Ljubljana—Rakek; Ljubljana—Zagreb—Beograd—Gjevergljela; Maribor—Zagreb—Split—Dubrovnik—Cetinje itd. Na isti podlagi bi se pa naposled lahko začela tudi neštet druga javna dela ne le v okviru države, temveč tudi v okviru banovin in občin. Korist bi imeli od tega vsi: brezposelni, država, banovina, občina in ves narod! Davki in natura bi se pa dali tudi mnogo lažje in v večji meri izterjati kakor v denarju. Kmet bi bil rešen bremen, iznebil bi se plodonosno dela preoblih živil, ki jih itak ne more prodati in vedel bi, da se prispevki, ki jih daje, uporabljajo za domačo občekoristno stvar. Seveda, okostenela birokracija se ne bi smela preveč vtikati v to akcijo, zasnovano bi moralo biti vse to delo bolj na čisto podjetniško-gospodarski bazi.

Hindenburg proti Hitlerju

HINDENBURG NE IZROČI HITLERJU MESTA DRŽAVNEGA KANCELARJA.
 — STRAH V BERLINU ZARADI GROŽENJ NARODNIH SOCIALISTOV. —
 PROSLAVA PRAZNIKA WEIMARSKÉ USTAVE.

BERLIN, 12. avgusta. V dobro informiranih političnih krogih se že od predvčerajšnjim dosledno vzdržujejo vesti, da je predsednik republike Hindenburg odločno odklonil željo in namero, da bi se kancelarsko mesto poverilo Adolfu Hitlerju. To se ne bi moglo zgoditi niti v primeru, če bi Hitler podal potrebno jamstvo tako glede notranje, kakor zunanje politike. Državni predsednik vztraja na stališču, da bi Hitlerjevo imenovanje za kancelarja silno poslabšalo notranje razmere v Nemčiji, obenem pa bi Nemčija utrpela veliko škodo tudi v zunanje-političnem pogledu.

V berlinskih političnih krogih so zato zelo vznemirjeni, zlasti še zaradi narodno-socialističnih izjav, ki pravijo, da bodo narodni socialisti s silo skušali uresničiti svoje načrte, če ne bo ugodeno njihovim zahtevam glede

rešitve vladne krize. Zaradi teh izjav je berlinska policija od včeraj zjutraj v trajni strogi pripravljenosti. Stražniki opravljajo svojo službo po cestah podnevi s karabinkami, v policijskih vojašnicah pa stoje v stalni pripravljenosti oklopni avtomobili.

Včeraj je bil o priliki proslave weimarske ustave ves Berlin okrašen z zastavami. Proslava je bila v Reichstagu in je imel državni kancelar von Papen velik govor, v katerem je naglasil, da je napočil trenutek, ko je treba notranje življenje Nemčije rekonstruirati v temelju. Naloga, ki jo morata izvršiti nemška vlada in narodno predstavništvo, je v tem, da se v skladu s tradicijami doseže notranja ureditev, ki bo ustrezala potrebam novih generacij. Po končani proslavi je Hindenburg pregledal častno četo.

Konec profirevolucije v Spaniji

USTAŠI PORAZENI TUDI V SEVILLI. GENERAL SAN JURIO ARETIRAN IN PREPELJAN V MADRID. JUSTIFIKACIJA UPORNIKOV.

MADRID, 12. avgusta. Poskus monarhističnega državnega prevrata na Špankem se je popolnoma ponesrečil in izjalovil. Ker je nastala nevarnost, da bi se mogla vsa Andaluzija pridružiti prevratnem pokretu v Sevilli, je vlada odpeljala iz Cartagene proti upornemu ozemlju pet torpednih rušilcev, iz Cordobe en pehotni polk, iz Madrida tri letalske eskadrole in iz Algecirasa zopet en pehotni polk. V predprošli noči so te čete obkrožile Sevillo od vseh strani. V mestu je med tem tudi že izbruhnila generalna stavka. Po zadnji vesti se je sevilska posadka vdala vladnim četam, general San Jurio pa je pobegnil čez portugalsko mejo.

LONDON, 12. avgusta. Po vestih iz Madrida, je bil na vladno odredbo včeraj zjutraj ustreljen v Madridu neki general, z njim vred pa tudi 4 višji častniki. Generalovega imena oblasti nočejo

izdati. Pozneje sta bila ustreljena še dva višja častnika, ki sta bila zapletena v uporniški pokret.

PARIZ, 12. avgusta. Agencija Havas poroča iz Madrida, kar potrjuje tudi Reuterjeva agencija, da je bil uporniški vodja general San Jurio aretiran v trenutku, ko je hotel prekorčiti portugalsko mejo. Z njim vred je bil aretiran tudi njegov sin. Nadalje sta bila aretirana general Feraiz in polkovnik Esteban Infante. Ista agencija poroča iz Madrida, da so tamkajšnji uradni krogi izjavili, da po vseh znakih in poteku dogodkov so deč kralj Alfonz ni zapleten v to afero.

MADRID, 12. avgusta. Generala San Juria so danes pripeljali semkaj in ga spravili v policijski zapor. General je silno potrjen in noče jesti. Ker je vstaja monarhistov zadušena, je preklicana tudi splošna stavka delavcev.

Strahote poplave v Mandžuriji

OSEM MILIJONOV LJUDI V NEVARNOSTI. — DOSLEJ 50.000 ŽRTEV. — VODA, KUGA IN LAKOTA.

MUKDEN, 12. avgusta. Katastrofalna poplava, ki se je razlila iz reke Sungarije po ogromnem delu Mandžurije, še vedno ne kaže znakov upadanja, temveč nasprotno naraščanja. Poplava je strašna in ogroža existenco 8 milijonov ljudi. Številne kitajske iregularne čete so se vdale Japoncem in opravljajo z njimi v zvezi jeponske dela v ogroženih krajih. Uničena je vsa letina in utopilo se je ogromno število živine. V vodi je našlo smrt po dosedanjih poročilih nad 50.000 ljudi. V okolici Mukdena se bijejo krvavi

boji med Japonci in Kitajci. Japonci se poslužujejo v prvi vrsti tankov in letal. Na periferiji Mukdena je nastal na številnih mestih požar, ki so ga baje zanehtili kitajski vstaši.

MUKDEN, 12. avgusta. Poplava v Mandžuriji zavzema apokaliptične oblike. Več sto tisoč ljudem grozi nevarnost vode, kuge in lakote. Hrana in zdravila se morejo dostavljati samo z letali. Po narasli vodi plavajo milijoni crnktenih živali, ki okužujejo zrak. Reševanje ogroženih je silno težko.

Japonska proti Društvu narodov

LONDON, 12. avgusta. Diplomatski sotrudnik »Daily Telegrapha« sporoča, da je zelo verjetno, da bo Japonska izstopila iz Društva narodov, če se bo pokazalo, da se v Ženevi strinjajo z mišljenjem Simsona glede pravic Japonske v Mandžuriji. V krogih Društva narodov je ta možnost povzročila

velike skrbi, ker se tudi Nemčija in Italija, ki nista zadovoljni z delom ženevske razorožitvene konference, pripravljata na izstop iz Društva narodov. V tem primeru bi bil uspeh svetovne gospodarske konference resno ogrožen. Zaradi tega se stremi za tem, da bi se ta konferenca čim bolj oddaljila in napravila neodvisna od Društva narodov.

Počitnice skupščine in senata

NARODNA SKUPŠČINA ZAKLJUČILA DELO. — SENAT SPREJEL TROŠARINSKI ZAKON IN ODŠEL NA POČITNICE.

BEOGRAD, 12. avgusta. Ker je narodna skupščina s tem, da je sprejela izpreminjalni predlog trošarinskega zakona, izčrpala dnevni red zasedanja, so poslanci zapustili Beograd in odpotovali na svoje domove. Prihodaja seja bo najbrže šele jeseni. Včeraj je senat razpravljaj o predloženem izpreminjenem trošarinskem zakonu in ga sprejel s 40 proti 2 glasovoma. S tem je tudi senat izčrpal svoj dnevni red in so se senatorji

podali na počitnice. Tudi večina članov vlade je zapustila Beograd. Na Bled so prispeli ministrski predsednik dr. Srškič, vojni minister general Stojanović, minister brez portfelja dr. Kramer, prometni minister inž. Radivojević in zunanji minister Jevtić. Kralj je včeraj popoldne sprejel v avdijenci ministrskega predsednika dr. Srškiča in ministra dr. Kramerja ter ju pridržal na večerji.

sko se je lotila tudi poslaniškega oshja in je dva poslaniška uradnika tako pretopla, da so ju morali prepeljati v bolnišnico. Policija, ki je bila poklicana na pomoč, je urno prihitela na mesto napada, pa so jo med tem komunisti že odkurili. Kljub naglemu begu se je policiji posrečilo aretirati štiri napadalce. Škoda je znatna.

MAŠČEVANJE MADŽARSKIH KOMUNISTOV.

BRUSELJ, 12. avgusta. Predvčerajšnjim je prišlo v Bruslju do mučnega, krvavega incidenta. Pred madžarsko poslaništvo je prišla skupina kakih 15 madžarskih komunistov, ki je s kamenjem razbila vsa okna, vdrla v poslonje in razbila vse pohištvo. Dejan-

Mariborskim trgovcem, obrtnikom in industrijcem!

Sobota, nedelja in ponedeljek bodo glavni dnevi »Mariborskega tedna«. Takrat bodo prispeli v Maribor gostilničarji iz vse države, trgovci in občinski nameštenci iz vse Slovenije ter nešteti drugi gosti. Potrebno je zato, da spoznajo naše trgovine, gostilne, kavarne, industrije itd. in izvejo, kje lahko najugodnejše nakupijo svoje potrebščine, prenoče ali se prehranijo. To se zgodi najlažje potom časnikov!

Zato smo sklenili objaviti v sobotni številki »Večernika« seznam vseh trgovin, ki bodo pri nas inserirale. Potrudite se torej, da bo ta seznam čim bolj popoln in da nihče, ki reflektira na kupce in goste, ne bo manjkal. Oglase oddajte čimprej v upravi »Večernika« na Aleksandrovi cesti 13. Naklada lista bo zelo povečana.

Kdor ne inserira, nima pravice pritoževati se proti krizi! Kdor inserira je ne pozna!

»VEČERNIK«.

Kaj bo drevi in jutri

Drevi ob pol 20. uri bo odkritje spominske plošče na stolnici žrtvam svetovne vojne. Spominsko ploščo odkrije mestni župan g. dr. Lipold, blagoslovil pa jo bo mestni stolni župnik. Jutri v soboto bo ob 17. uri na igrišču v Ljudskem vrtu nogometna tekma na kolesih. Tekma na kolesih se odigra prvič v Mariboru in vobče prvič v naši državi. Ob pol 20. uri bo koncert fanfar s kupol Mestne in Banovinske hranilnice in z lin zvonikov frančiškanske cerkve, ob pol 21. uri bo na Trgu svobode Smetanova komična opera »Prodana nevesta«. Pri uprizoritvi sodeluje nad tri sto oseb. Sličnega Maribor še ni videl in ne doživel.

Iz šolske službe.

V višjo položajno skupino so napredovali učitelji odnosno učiteljice: Zinka Cerjakova v Mariboru, Hinko Klenovšek pri Št. Vidu pri Ptuj, France Kogelnik na Muti, Ljudevit Belšak v Dolnji Lendavi, Ivan Vadjal na Humu pri Ormožu, Andrejče Debenak pri Sv. Marjeti nižje Ptuja, Fran Kotnik v Vučji vasi, Angela Šaldova v Krčevini pri Mariboru in Marica Lorberjeva v Mariboru.

Preklic premestitve.

Ministrstvo prosvete je preklicalo premestitev učitelja g. Cirila Mohorka z deške osnovne šole v Studencih v Hoče.

Zadnja pot Bogomile Smerketove.

Ob veliki udeležbi občinstva so večeraj dopoldne pokopali na pokopališču v Dovjem smrtno ponesrečeno Bogomilo Smerketovo. Ob odprtem grobu se je poslovil od drage mladenke nadupravitelj mariborske bolnišnice g. Jože Stegnar. Od žrtve planin sta se poslovila še zastopnik zdravstvenega odseka banske uprave g. Adamič, v imenu SPD pa g. Serajnik, in Triglavsko pevsko društvo je zapelo ob njenem grobu pretresljivo žalostinko. Na prerani grob se je vsulo cvetje s planin, katerim je žrtvovala Bogomila svoje mlado življenje.

Poroke.

V planinski cerkvi na koroški, tirolski in solnograški meji sta se pretekli ponedeljek poročila g. inž. Janko Teržan in gđ. Ivanka Vidmarjeva, uradnica v tovarni za dušik v Rušah, v Mariboru pa so se poročili v zadnjem času: g. France Petrovič, strojevodja iz Murske Sobote, z gđ. Marico Lajnškovno, g. Alojzij Bučar, uradnik drž. železnice, z gđ. Anico Vrečkovo in g. France Jelenik, trgovski pomočnik, z gđ. Anico Kresejevo.

»Učiteljski dom« v Kosarjevi ulici, bivši »Parlament« inž. Acceta se polagoma ureja v krasen penzionat. Oprema obeta biti najmodernejša in bo zavod sploh po zunanem in notranjem ustroju tvoril svojevrstno posebnost. Nič kasarniškega, prava domačnost bo obdajala dijakke, ki jih številni starši že prijavljajo. Vsekakor si je Maribor s tem zavodom pridobil moderno bivališče učiteljske mladine.

Studenški koncerti

Čam za železnico so vendar postali slovenski, kar z veseljem registriramo. Učinek je očiten: ljudje mnogo rajše poslušajo naše narodne pesmi nego večne nemške »slagerje«.

Prireditve na Mariborskem otoku

PROGRAM OGROMNIH PIROTEHNIČNIH PRODUKCIJ.

Velika prireditve na Mariborskem otoku 14. t. m., katere glavni del izpolni pirotehnična velepredstava, tvori poleg vprizoritve »Prodane neveste« brez dvoma najvažnejšo in tudi najefektnejšo točko »Mariborskega tedna«. Do pete ure popoldne se lahko obiskovalci še kopajo, a popoldne bo vstop dovoljen samo onim, ki plačajo že vstopnino za prireditve. Pirotehnična predstava bo doslej največja taka prireditve v Jugoslaviji. Prekašala bo celo ono, ki je bila pred leti ob obisku našega kralja v Nišu. Trajala bo 2 uri in bo deljena v dva dela.

Ena izmed glavnih bazenskih slik bo približno taka-le: Bazen bo obrobjen v obsegu 160 m s stotinami rdečih gorečih kolospint z električnimi iskrami. V ozadju bo na vsakem oglu po en srebrno se lesketajoči slap z rdečo lučjo. Na sredi bazena bo istotako rdeče obrobjen splav s sopom rimskih sveč, ki bruhajo v zrak velike rdeče zvezde. Ta slika se bo trikrat spremenila v razne kombinacije in bo kulminirala v zadnjem delu, ko bo ves bazen obrobjen z 10 m visokimi slapovi, med tem ko bo splav sredi bazena bruhal v zrak še vedno srebrne in zlate zvezde. Grmovje ob in za Dravo bo razsvetljeno z živo-rdečim bengaličnim ognjem.

Ena izmed vmesnih slik izven bazena bo predstavljala sledeči, izbruha ognjenika podobni prizor: 10 največjih raket z zelenimi, rdečimi in belimi kačami, gi-

randola 20 raket s pokom in bliskom, 20 velikanskih dvojnih raket z bombetami, tri velike rakete z žvižgači itd. Bazen-ske slike, kakor že opisano, bodo štiri. Celoten program bo objavljen na letakih.

Dasi se za tak velikanski ognjem zahteva v drugih krajih vstopnina 25 do 30 Din, je odbor »Mariborskega tedna« določil najnižjo ceno 10 Din, da bo mogoče zares vsakomur udeležiti se te prireditve in uživati njeno veličastnost.

V nedeljo mora vsak obiskovalec otoka kupiti pri vstopu tudi vstopnico za večerno ognjemeto vlepredstavo (Din 10). Če zapusti otok pred 17. uro, dobi proti vrnitvi večerne vstopnice to vsoto nazaj, ali pa obdrži vstopnico ter dobi nanjo žig »Se vrne«. Brez tega žiga je vstopnica za ponovni vstop neveljavna.

Avtomobilom in motornim kolesom je vstop na otok dovoljen le do pol 20. ure, izstop pa šele po pol 22. uri. Autotaksiji smejo goste prevažati le do avtobusne postaje. Vstopnina na otok za avto je določena na 20 Din, za motorno kolo pa 10 Din.

Vsa vozila morajo pri vožnji proti otoku uporabljati Koroško cesto, nazaj v mesto pa preko Kamnice Kamniško cesto. Po pol 20. uri morajo avtomobili in motorna kolesa parkirati na glavni cesti, kjer bodo na razpolago tudi čuvvarji. Pristojbina Din 10 za avtomobil in Din 5 za motorno kolo.

V soboto, 13. in v ponedeljek 15. t. m. ob 20.30. uri na Trgu svobode

Prodana nevesta

Komična opera v 3 dejanjih od B. Smetane.

Dirigent: Lojze Herzog.

Režiser: Vl. Skrbinšek.

Inscenacija: inž. arh. J. Černigoj.

Choreograf: baletni mojster Golovina.

Sodelujejo:

Gostje: Josip Križaj, basist zagrebške opere; Peter Burja, tenor bratislavske opere ter bivša člana mariborskega narodnega gledališča Vida Kovičeva in Fran Neralič in celotni balet ljubljanske opere.

Članstvo: Narodnega gledališča v Mariboru.

Zbori: »Glasbena Matica«, »Jadrani«, »Drava«, »Maribor« in gledališki pevski zbor. Orkester: Pomnoženi operni orkester. Sodelujejo najodličnejši mariborski godbeniki.

Skupno sodeluje nad 300 oseb.

Kostumi po originalnih vzorcih in izdelani pod vodstvom ge. Kubičkove in ge. Radovca.

Začetek ob 1/221. uri.

Konec ob 23. uri.

Službeni list

dravske banovine objavlja v letošnji 63. številki: uredbo o besedilu prisega uslužbencev ministrstva za telesno vzgojo, odločbo o zvanju pisarjev v predsedništvu ministrskega sveta, predpis za polnjenje omaric za prvo pomoč ter razne objave banske uprave o pobiranju občinskih trošarin.

Izlet na Peco!

Zimskošportni odsek SPD Maribor priredi v nedeljo 14. in v ponedeljek 15. t. m. izlet na Peco. Vodja izleta je »Foter Pitsch«. Odhod v nedeljo zjutraj z vlakom ob 5.40. Prijava sprejema »Putnik«, kjer naj se do sobote predloži planinska legitimacija, potrjena po policijski oblasti in vsota 15 Din za polovično vožnjo do Prevalja. Dobrodošli vsi turisti in planinci!

Šimenčev koncert.

Malokateri slovenski operni pevec je dosegel tako velik sloves kakor naš Mariborčan g. Šimenč. Njegova pot uspehov se je dvigala strmo v višave velikih tenoristov in se še dviga. Opere, v katerih nastopa, so povsod razprodane in natlačene polni so njegovi koncerti. Nas Mariborčane pa veže nanj še trdnejša vez — spomin na začetek njegove slave poti na odru našega Narodnega gledališča. Zato bo njegov veliki koncert v letnem gledališču na Trgu svobode v sredo 17. t. m. za naše mesto izredno velik dogodek. Marij Šimenč bo pel s svojim ogromnim tenorjem arije iz najlepših oper in druge pesmi. Za ta koncert se zanimajo tudi najširši sloji, ker bo vstopnina zelo nizka. Tako bo vsakdo lahko slišal našega velikega pevca Marija Šimenca.

Naši posilni Nemci.

V Mariboru imamo še vedno ljudi, ki mislijo da je nemški jezik bolj »nobel« ko slovenski in ga uporabljajo tudi če ga ne znajo. Klasičen primer za to je sledeča pobotnica, ki smo jo prejeli: »Bitte das Geld tankent Erhalten. Hohachtungsbol N. N.« Upamo, da se takih »rojakov« tudi pravi Nemci ne vesele.

Velekoncert v mestnem parku.

Sinoči je bil v mestnem parku na velikem, nalašč za to priliko zgrajenem lesenem odru velik koncert, pri katerem sta sodelovali godbi ljubljanske »Sloge in mariborske »Drave«. Združeni godbi sta dovršeno absolverali ves obširen program, ki se je odlikoval po svoji izbrani in pestrosti, deloma pod taktirko Sloginega dirigenta g. Herija Svetla, deloma pa pod vodstvom Dravinega dirigenta g. Žekarja. Koncertu je prisostvovalo nekaj tisoč ljudi in je bil to gotovo najboljše obiskani koncert vsega »Mariborskega tedna«.

Polasni obrtnikom.

Trgovski gremij je prejel več pritožb, zakaj se pri ocenjevanju izlozb niso upoštevale tudi izlozbe obrtnikov. Vsem v kratko pojasnilo. Nagradno tekmovanje za ureditev izlozb sta priredila Gremij trgovcev in Slovensko trgovsko društvo za svoje člane, zato se na ostale žirija tudi ni mogla ozirati.

Nogometna tekma na kolesih na igrišču v Ljudskem vrtu bo najzanimivejša sportna točka sporeda »Mariborskega tedna«. Vstopnina 2 Din, se-deži 6 Din. Tekma bo jutri ob 17. uri.

Brivnice v nedeljo in ponedeljek.

Zadruga brivcev obvešča občinstvo, da bodo brivnice in damski frizerski saloni odprti radi svečanosti Mariborskega tedna v nedeljo 14. t. m. dopoldne ob pol 8. do 12. ure. Na praznik v ponedeljek pa kakor navadno od 7. do 12. ure.

Opozorilo davkoplačevalcem.

V smislu člena 148. zakona o neposrednih davkih se opozarja, da zapade 15. avgusta plačilo I. polovice zemljarine in III. četrtletni obrok zgradarine, pridobnine, rentnine in družbenega davka, dne 14. avgusta pa rentnina po čl. 71. zakona o neposrednih davkih. Uslužbeniki davke se mora plačati v roku, ki ga določa člen 99. cit. zakona. Davčni zavezanci se v lastnem interesu nujno pozivajo, naj ne zaostajajo s plačilom davkov, ki se sicer morajo izterjati prisilnim putem. Zamudniki bodo morali plačati razen zamudnih obresti tudi stroške prisilne izterjave.

Pri astmi in bolezni srca, prsi in pljuč, škrofulozi in rahitisu, povečanju ščitne žleze in postanku golše je uravnavanje delovanja črevesja z uporabo naravnega »Franz Josefove« grenčice velike važnosti. Kliniki svetovnega slovesa so opazili pri jetičnih, da v začetku bolezni porajajoče se zapeke ponehavajo s pomočjo »Franz Josefove« vode, ne da bi se pojavile driske, ki se jih vsak dan bolnik boji. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Nove vrste zavarovanje.

Nova doba ustvarja tudi nove vrste zavarovanja. Tako smo dobili v Mariboru tudi zavarovalnico za zavarovanje koles proti tatvini. Te dni je »Kolozaščita« tudi že izplačala prvo zavarovalnino v višini 1600 Din.

Napad v gozdu.

Po Trnovskem vrhu pri Sv. Urbanu se je vračala domov skozi gozd večja družba, v kateri je bila tudi mlinarica Ivanka Brumnova iz Voličine. Ko so prispeli v sredini gozda do cestnega križišča, je družbo napadla gruča pijanih fantov s koli in kamenjem. Mlinarici je zaglal eden izmed napadalcev z vso silo kamen v glavo in jo tako težko poškodoval, da je morala po pomoč v mariborsko bolnišnico.

Konj se je splašil.

Ko se je sinoči peljal domov posestnik Ignac Merčun iz Voska, se mu je na cesti splašil konj in v divjem galopu zdirjal preko travnikov ter obtičal v nekem precej globokem jarku. Voz se je prekucnil in pri tem je dobil posestnik precej hude poškodbe na nogah in rokalah.

Obup vzorne mladenke.

Predvčerajšnjim se je okrog poldneva obesila na podstrešju posestniška hči Zvanjica Kravčeva iz Frama. Pokojnica je bila pridna hči še živčnega očeta. Kaj je gnalo mladenko v smrt, ni znano, sumijo pa, da nesrečna ljubezen. Pogreb je bil danes.

Riziko dela.

Te dni se je pri kritju strehe na novem gospodarskem poslopju težko ponesrečil posestnik Štern iz Vreznice pri Račah. Padla mu je greda na levo nogo ter mu jo zmečkala. Odpremil so ga v bolnišnico.

Drzen vlom.

Neznani lopovi so te dni vlomili v podružnico trgovine g. Dimnika pri Sv. Miklavžu na Dravskem polju ter odnesli raznega specerijskega blaga za več tisoč dinarjev. Storilci so svoj posel opravili jako oprezno ter niso zapustili nobenega sledu.

Zopet požar.

Preteklo nedeljo je nenadoma iz neznanega vzroka začelo goreti gospodarsko in stanovanjsko poslopje posestnika Fr. Letarja v Leskovcu pri Pragerskem. Ogenj je v kratkem času docela uničil vse zgradbe, seno, orodje in več stotov sena in slame. Škoda je le deloma krita z zavarovalnino.

Ribji trg.

Na današnjem ribjem trgu je bilo 15 kilogramov sardel po 16 Din, 18 kilogramov škombrov po 20 Din in 15 kilogramov menul po 14 Din.

Aretacije.

Sinoči in davi je policija aretirala nekega Justinčka Z., ki se je grdo vedel na ulici, nekega Ivana Š., ki je izzval pretep v gostilni, Alfonza L. radi razgrajanja in dve nočni ptički Anico in Nežo radi tajne prostitucije.

Konj jo je brcnil.

Včeraj popoldne so pripeljali v tukajšjo bolnišnico posestnico Marijo Šramlovo iz Zgornje Gorice. Šramlovo je brcnil konj in jo hudo poškodoval na glavi.

V hotelu Halbwildl

bo v soboto za »Mariborski teden« večerni koncert »Lire«. V nedeljo in ponedeljek jutranji in večerni koncert. 2559

13., 14. in 15. plesna konkurenca v Veliki kavarni in Dancingu.

Kolesarska nesreča.

Upokojeni učitelj in znani mariborski preparator g. Jože Pajtlar se je preteklo sredo peljal iz Kamnice v Maribor. Na strmini pod avtobusno postajo Mariborskega otoka mu je nenadoma odpovedala zavora in nesreča je bila neizogibna. G. Pajtlar je ob padcu dobil notranje poškodbe in ga je moral odpeljati voznik v domačo oskrbo. Kolo je vzel v svojo »klinik« g. Gustinčič.

Nalpeš dnevo bivališče je kavarna »Park« v mestnem parku.

Na obali naše Adrije

Pismo Mariborčan iz Martinščice.

Dragi doma! Kako izborna se nam godi, ste izvedeli že iz dopisa v »Jutru«, podrobno Vam pa bomo opisale v »Večerniku«. Že teden dni smo tu, in kar hudo nam je, če se spomnimo, da bomo ostale samo še tri tedne. Čudno se nam bo zdelo, ko nas ne bo več budil zvonec in ko ne bomo več mogle občudovati še speče Herte, kako ji moli glava čez posteljni rob. Na ta prizor se veselimo že zvečer, in Nada, ki je neizčrpna šalivka, pove marsikatero na ta račun. Potem zaropota labor izpod Vidine postelje, kjer ga imamo skritega. Pri zajutruku nas opazuje naš debelušček Anka, boječ se Hertine konkurence, ki se je zredila že za eno celo luknjico (pri pasu namreč).

Po zajutruku imamo telovadbo. Najbolj se navdušujemo za trenerja, Čeha, pravega Herkula, ki si izmišlja imenitne vaje in nas vežba vsak večer za baletni nastop pri zaključni akademiji. Potem zadoni klic: »Šestnajstica na veslanje!« — ki ga prav težko čakamo. Zlatko in Vlado gledata žalostno za nami, pa se kmalu potolažita z »uspešnim« ribolovom. Breda in Zorka dobata sandolin in delata šestnajstici hudo konkurenco. Po veslanju se malo poštrunkamo v morje, pa nas že kliče zvonec k obedu. Na krožnikih nas čaka pošta. Rekord ima Just; pa smo sklenile, da to ni pravično in si bomo v bodoče njeno pošto po seestrinsko razdelile. Jemo ko sestradane volkulje,

a kdor se jedi brani, dobi največ. Navadno sta to Herta in Zora.

Po popoldanskem počitku nas kratkočasja mala Metka s svojim čebljanjem, Obštrih vzamemo kar spotoma kruh s čokolado in gremo z gospo Lavrenčičevo na »Skalce«, kjer je velevažen tečaj za plavanje in solnčenje. Ko se prikaže izza ovinka »Noetova barka« z gospodom Lavrenčičem, si Pia hitro natakne čepico, ker ve, da se bliža usodni trenutek njenega »tauhanja«. Danica si zakrije od strahu oči — boji se, da bi tudi njo doletelo kaj takšnega.

Med igrami v vodi nam hitro mine čas in oglasi se želocec — pa gremo k večerji. Večerja je dobra in obilna in nam zelo tekne po tolikem naporu. Kadar je po večerji kino, smo vse izvrstno razpoložene. Ostale večere pa je »prosta zabava« v dvorani. Tam plešemo in se pulimo za dolgokrako Vido v »kitajski« pižami, ker najboljše imitira kavalirja, ki ga ima edino Vera, in še ta je — kratkohladek. Čisto do konca, dokler nas ne pokliče zvonec k počitku, pleše Vanda iz Kočevja, ki smo jo velikodušno sprejele v svojo sredo. Dokler ne pride inspekcija, se pa smejemo Mileninim dovtipom, ker ona pride šele zvečer do besede.

Tako se zabavamo od jutra do večera; dan začnemo in končamo s smehom.

Gospodu uredniku mnogo pozdravov! Mariborčanke.

Rogaška Slatina

Poletna sezona. Zdravilišče je obiskalo meseca julija 2090 novih gostov. Prevladujejo domačini; dalje pa je Hrvatska z Zagrebom 769 gostov, Srbija z Beogradom 445 in Slovenija 215 gostov. Od ostalih pokrajin je dala vsaka po 100 gostov. Tuji znatno zaostajajo za lanskim letom; težave z nabavo potnih listov, viz, zlasti pa deviz in valut resno ogrožajo tujski promet in naloga poklicanih činiteljev bi bila, da vprašanje odpomoči dosledno in z vso pozornostjo prouče. V Rogški Slatini se letos opaža zlasti pomanjkanje madžarskih gostov; saj je znano, da je veljal »Rohics fürdő« kot od Mažarov najbolj obiskano svetovno zdravilišče. Frekvenca zdravilišča po tujih v juliju beleži v ostalem: 190 Madžarov, 14 Italjanov, 10 Čehoslovakov, 8 Grkov, 7 Amerikancev itd. Vseh prenočnin je bilo v juliju 20.356. Izgledi za avgust so ugodni. Veliko atrakcijo za vsakogar bodo nudile prireditve ob proslavi 200 letnice obstoja zdravilišča 14. in 15. avgusta. Priprave so v polnem teku. Vprašanja udobnih, cenih stanovanj ni; tako v zdraviliških objektih, zlasti pa v privatnih hotelih, v neposredni bližini centra, je nastanitev vsakomur

in ob vsakem času mogoča. Med sedanjimi zdraviliškimi gosti je cvet naše inteligence. Pa tudi delovni sloji so odlično zastopani. Zdravilnost vrečev mineralne vode, udobnost bivanja v od narave tako bogato obdarjenem kraju, zadovoljstvo gostov in vse drugo izžareva tisto harmonijo sezone, ki je svojstvena samo Rogški Slatini.

Zaklopne znamke.

Zaklopne znamke v lični obliki je pravkar izdala uprava Ljubljanskega velesejma v propagandne namene za svojo letošnjo prireditev »Ljubljana v jeseni«, ki bo od 3. do 12. septembra. Vinjete so na razpolago v slovenskem, srbskem, nemškem in francoskem besedilu. Podjetja itd. naj jih izvolijo zahtevati od urada velesejma v Ljubljani, ki jih jim bo takoj brezplačno dostavil.

Velesejske legitimacije za tujino.

Za one, ki žele potovati na jesenski ljubljanski velesejem od 3. do 12. septembra t. l. iz Avstrije ali preko Avstrije, naj naročajo svoji legitimacije samo pri uradu Ljubljanskega velesejma v Ljubljani. Te legitimacije vsebujejo tudi takozvani »Zählblatt«, ki je za potovanje v Avstriji potreben, dočim navadne legitimacije nimajo tega vločka.

Juliana Eismund:

Zgodba o hrastu

Bil je mlad, šele pet sto let star. Vsako pomlad se je bohotil v zlatega si jaju svojih mladih listov. Vsako jesen se je odel v žolt plašč. Stoletja so minevala kakor solnični dnevi, leta so bežala kakor ptice, dnevi so zdrknili mimo kakor lahkokrilni metulji.

Rojen v osrčju deviškega pragozda, je privzel šumen in ponosen ton njegove večne pesmi, in še ko je pragozd padel pod sekiro človeka, si je ohranil hrastisti kraljevski šelest v svojem veličastnem vrhu in prepeval v zemlji in nebu o radostih svobodnega gozda, ki ga še ni omadeževala človeška noga.

Če si se postavil poden in zaprl oči, se ti je zdelo da šumi nad tabo ves pragozd, ki je že zdavnaj padel. Toda bil je samo glas mrtvega pragozda, ki še vedno zveni v šumenju zvestega drevesa.

Nekdaj so v poletni vročini prihajali k reki — ki tekla ob njegovem vznožju — bizoni s krvavopodplutimi očmi in vaio-vito črno grivo, jeleni z mogočnim rogovjem in kosmati medvedje, ki se jim zahotelo po mrzli kopeli. Že davno jih ni več — čela stoletja — bizonov, jelenov in medvedov... Tudi reke ni več. Samo hrast še stoji in šumi. V njegovem šelestu je ocelo ohranjena pesem velike reke. Ohranjen je njen divji, prekipelav, ločji pomladni spev, ko je poplavila tihe, s cvetjem posute bregove, kakor tudi njeno trdno poletno mrmranje.

Če stojiš pod košatimi vejami in zapreš oči, se ti zdi, da čuješ šumenje reke, ki je že zdavnaj usahnila. Samo duša mrtve reke še naprej zveni in poje v živem drevesu.

Pomlad so priletele kakor zeleni ptički in sedle na njihove veje. Jeseni so priletele kakor zlati ptički. Videl je pet sto pomladi in pet sto jeseni. In petstokrat ga je ogrnila zima s svojim belim, v solncu bleščečim plaščem.

Kljuboval je vsem poletnim nevihtam, snežnim zametom in jesenskim viharjem.

V njem zveni spev tisočih ptičjih rodov, ki so zagledali beli dan v njegovi košati krošnji ali v skritih duplinah njegovega debela. In ta spev je velika simfonija, v kateri se družita slavospev ljubezni in slavospev prijetnemu gnezdju.

Ne spominja se več krilatih jat, ki so se izvalile v njegovem vrhu; drevo nima spomina. Vendar njih ženitovanska slavlja in davno izzvene pesmi še pripeljuje melodičnemu šelestu listov. Tudi tisoč bolesti živi v njem, tisoč smrtnih krikov malih bitij, umorjenih v solnični luči ali v mrzlem luninem soju. Ne spominja se več teh krilatih trum, ki so na njem končale svoje življenje, ker telo je utelešeno pozabljenje... Toda njih bol in že davno utihli krik še vedno sozveni v ihtenju hrasta, kajti često je jokajoč njegov šelest.

V njem žive tudi vtisi srečnih in nesrečnih doživetij ljudi... Čeprav živi

Sport

Skupinski tek lahkoatletov

Lepi uspehi včerajšnje tekme.

V okvirju »Mariborskega tedna« je bil sinoči lahkoatletski skupinski tek skozi mariborske ulice. Start je bil točno ob 19. uri pred igriščem ISSK Maribora v Koroščevi ulici. Proga je bila dolga 1800 m in je vodila po Koroščevi, Maistrovi, Kolodvorski ulici in Aleksandrovi cesti na Trg svobode, kjer je bil cilj.

Zanimanje za tek je bilo ogromno. Po vseh ulicah, kjer je vodila tekmovalna proga, je tvorila nepregledna množica gost špalir, a na samem cilju se je zbralo več tisoč gledalcev. Navzoči so bili tudi g. podžupan Golouh in nekateri člani prireditvenega odbora »Mariborskega tedna«.

Tekmovanja so se udeležili vsi mariborski športni klubi. SK Maraton in SK Železničar sta postavila vsak tri moštva, ISSK Maribor, SK Svoboda in SK Rapid pa po dve. Na štartu je bilo 75 tekmovalcev, od katerih jih je prišlo na cilj 64.

Rezultati so bili naslednji:

1. Podpečan (SK Železničar), štartna številka 61, v času 5:28 1/2.
2. Grmovšek (SK Maraton), štartna številka 11, v času 5:41 1/2.
3. Gomol (ISSK Maribor), štartna številka 75, v času 5:43.
4. Heller (SK Rapid) št. 21; 5. Herič (SK Železničar) št. 53; 6. Straub (SK Žel.) št. 63; 7. Govedič (SK Žel.) št. 52; 8. Novak (SK Žel.) št. 59; 9. Stangl (Maraton) št. 6; 10. Strucl (Maraton) št. 19.

Končni rezultati:

1. SK Železničar v postavi: Podpečan, Herič, Straub, Govedič, Novak, Hodžac s 40 točkami.
2. SSK Maraton v postavi: Grmovšek, Stangl, Strucl, Sekulec II, Mato in Žebot s 95 točkami.
3. SK Rapid v postavi: Heller, Stiglec, Jeglič II, Mühleisen, Seifert, Jeglič I. s 111 točkami.
4. ISSK Maribor v postavi: Gomol, Kečič, Bahar, Mušič, Kompara, Turk s 131 točkami.
5. SK Železničar II. 168 točk.
6. SK Svoboda 195 točk.
7. SSK Maraton II. 229 točk.
8. SSK Maraton III. 319 točk.

Ostala moštva se niso mogla plasirati, ker so posamezni tekači na progi izstopili.

Organizacija je bila izborna in je funkcionirala brezhibno. Predsednik in vrhovni sodnik je bil dr. Jettmar, vodja teka in starter Bergant, sodniki na startu in cilju pa so bili gg. Beigott, prof. Cestnik, Fišer, Kramberger, Smerdel, Venuti in dr. Scheibel.

Včerajšnji skupinski tek je bil največja dosedanja lahkoatletska prireditev in je obenem tudi pokazal lep napredek mariborskega lahkoatletskega sporta.

MOLNP službeno.

V ponedeljek ob 17. uri bo na igrišču SK Rapida obvezna tekma SK Železničar:SK Svoboda.

Odbor za delegiranje sodnikov pri MOLNP, službeno.

Tekmo SK Železničar:SK Svoboda sodi g. Bizjak.

Sokolstvo

Okrožni zlet slovenjgoriškega sokolskega okrožja.

V nedeljo 14. t. m. ob 15. uri bo pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah II. okrožni zlet slovenjgoriškega sokolskega okrožja, katerega se udeležijo vsa okrožna društva in čete. Uprava in načelnštvo MSZ poziva vse bratske sosodne sokolske edinice, da se zleta udeležijo v čim večjem številu. — Zdravo!

K Sv. Lenartu.

Okrožnega zleta pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah se udeležijo petdeset članov in članic sokolskega društva Maribor I.

Članom Sokola matice!

Vsi člani Sokola matice se pozivajo, da se zberejo danes ob 18. uri v kroju v Narodnem domu, da se udeležijo odkritja spominske plošče v svetovni vojni padlim Mariborčanom.

Nastop Sokolske čete pri Sv. Rupertu v Slovenskih goricah.

Sokolska četa pri Sv. Rupertu v Slov. goricah je imela 31. julija svoj drugi javni telovadni nastop. Obisk je bil nad vse pričakovanje velik. V sprevedu so koračkale edince iz Sv. Lenarta, Sv. Trojice, Sv. Barbare in od drugod. Javni nastop je obsegal 14 točk in so bile posamezne prav lepe, tako da jih je sprejelo občinstvo z burnim ploskanjem. Po javni telovadbi se je vršila veselica, ki se je razvila v nepriljeno in bratsko pristržno stjo v pravo sokolsko manifestacijo. — S svojim obiskom so nas počastili tudi okrajni glavar g. dr. Ipavic, starosta mariborske župe br. dr. Gorišek, član župne uprave in narodni poslanec br. Pivko in drugi. Nadvse dovoljen je bil moralni uspeh prireditve. Hvala vsem, ki so do tega na kakršenkoli način pripomogli. — Zlet je za nami in obrnimo se z novim navdušenjem k delu, prežeti ljubezni do kralja, domovine in Sokolstva!

Svetovna produkcija papirja.

Po statističnih podatkih je znašala produkcija papirja l. 1929, na vsem svetu 25 milijonov ton. V Evropi je na prvem mestu Nemčija z 2.000.000 tonami. V Nemčiji je okrog 1100 podjetij in tovarn, ki izdelujejo papir. Saj so pa tudi potrebna, če pomislimo, da je porabil l. 1929. samo Berlin nad 200.000 ton papirja.

kor v megli — se je poigraval veter, kri-lati popotnik, neumrljivi ptič, z mladimi vejicami in nežnimi listi, božal vitko drevesce in ga učil prvega šepeta... In ko se je hrast pogumno vzpel proti nebu, je imel veter njegov vrh bolj rad kakor vrhove drugih dreves...

In slednjič je prišel dan, ko je hudobni človek, ki uničuje vse, kar je lepo in veliko odstranil stari hrast, ker mu je zapiral razgled na mesto.

Kar niso zmogla stoletja in najhujši viharji, ki so izgubljali pogum spričo ponosne odpornosti hrasta, to je storil slabotni in plašni tvor, ki se je smatral za krono stvarstva.

Posekani velikan je omahnil na zlato preprogo jesenskih rož s smrtnim šumom, svojim zadnjim spevom...

In ko se je drugo jutro zbudil dan, je privihral zvesti veter iz daljave in zagledal podrti hrast. Ni mogel takoj razumeti, kaj se je zgodilo.

Nazadnje je vse doimel in odhitel tjakaj, kjer še niso podrli dreves, da bi ne zapirala razgleda na mesto, tjakaj, kjer še rastejo svobodni pragozdi in nad njimi še prepevajo svobodni vetrovi...

In s seboj je vzel na pot govorico umrlega drevesa. Tisto govorico, v kateri je sozvenelo šumenje padlih pragozdov in pesem reke, ki je usahnila, in glasovi ptič, ki so poginile, in duša drevesa, ki so ga posekali...

Veter pa nikoli ne bo umrl. Zato tudi spomin na drevo nikoli ne bo.

samo od solnca in v sedanjosti, tako kakor vse rastline, da krožijo po njem sokovi in črpa iz zemlje blagodejno vlago, vendar je zajeto v neumrljivo pesem njegovega vrha vsaj nekoliko tudi šumenje svetlih gajev, v katerih je pred več ko tisoč leti rastele njegov davni prednik, kakor tudi zvoki lovskih fanfar tistega kralja, ki je pod njim počival, utrujen od lova ter se mu je zdel njegov šelest kakor šelest litavskih hrastov — in pa strahote zadnje vojne, ki je iztrebila njegove, visoko pod nebo vzpete potomce.

Šelest tega drevesa je bil zakladnica, ki jo je čas neprestano polnil z novimi dnevi, bodisi žalostnimi ali veselimi. In vedno se je pridružil nov zvok prastari pesmi in obogatil jezik drevesa...

Le ena skrb, tako stara ko drevo samo, ga je spremljala vseh pet sto let: osamljenost. Vse je preminulo krog in krog njega. Gozdovi so umrli in reke usahnile...

In če je hrast vzljubil neko gnezdo ali ptičji glas, je le prekmalu ta glas utihnil: ptice so letele preko morja ali poginile in niti spomin nanje ni ostal, ker drevo nima spomina.

Samo enega tovariša je imel hrast, ki je tudi živel pet sto let in morda še več. To je bil daljni veter, neutrudljivi popotnik, ljubljene oblake in mladih gozdov, ki pa je bil v pragozdu plašen, kar preveč plašen...

Ko so prvič vzbrstle zlate hrastove veje neko, že davno pozabljeno pomlad, ki se je izgubila v sinji globini časa ka-

VOHUNI

Iz tajnih arhivov.

Grofica Rogerska je postala nekoliko razdražena, ko so dvomili v njene besede in je prosila petorico častnikov, naj jo poslušajo. Izjavila je, da jo je njena organizacija leta 1904. poslala v Šanghaj, da bi se pogajala z nekim japonskim princem, ki je bil šef japonskega tajnega urada.

Našla ga je zelo potrtega; kajti kljub začetnim uspehom Japoncev je bilo mnogo težje premagati Ruse, kot so to sprva mislili. Skoraj leto dni je general Nogi, poveljnik združenih kopnih in pomorskih sil Japonske, oblegal trdnjavo Port Arthur, in še vedno je trnjava kljubovala Japoncem. Vsi japonski napadi so bili z težkimi izgubami odbiti in dokler je zastava generala Stössla vihrala nad trdnjavo, je bilo upanje Rusije na končno zmago upravičeno.

»Port Arthur bo vaš, ako plačate določeno ceno,« je takrat dejala grofica princu. Brez mnogih ovinkov jo je vljudno vprašal za višino zahtevane vsote. Ko pa je zahtevala tri milijone funtov, je protestiral in izjavil, da je njegova dežela revna in da je vojna izčrpala denarne zaloge; nemogoče je, da bi mogel zbrati tako ogromno vsoto.

»No, dobro,« je odgovorila grofica. »Po

tem pač moram iti k Rusom, ki se radi take malenkosti ne bodo pogajali.«

Princ je znova protestiral, potem sta se še nekaj časa pogajala, končno pa je vprašal svojo lepo obiskovalko, kako bo mogla držati svojo obljubo, ako Japonski res ne uspe zbrati toliko denarja.

Nato mu je odgovorila, da ima njena organizacija v trdnjavi lastne tajne agente; izreči ji je treba samo besedo in načrti trdnjave in baterij bodo v rokah generala Nogija. V posesti tako važnih dokumentov bo lahko uspešno izvršil napad, in tako z razmeroma majhnimi izgubami zavzel trdnjavo.

Minilo je nekaj dni, preden je bila pogodba sklenjena. Potem se je stvar še nekoliko zavlekla, ker so razpravljali o načinu plačevanja. Končno pa je bilo tudi to urejeno. Princ se je za svojo državo zavezal, da bo plačeval denar v šestletnih obrokih.

»Port Arthur je padel,« je rekla grofica, »toda rumene opice so nas ogoljufale. Plačali so prva dva obroka, potem pa so nam ukradli izvod naše pogodbe. Njihovi vohuni so izvedeli, kje jo imamo spravljeno in so jo nam izmaknili. Banka v Londonu, preko katere so šla vsa plačila, nam ni hotela ničesar več izplačati, ker nismo mogli predložiti pogodbe, ki nas je upravičevala za dvigovanje nadaljnjih zneskov. Takrat so nas prevarili, toda ta izkušnja nas je izučila in

sedaj zahtevamo vedno predplačilo za svoje usluge. To je majhna vsota za vašo deželo. Plačali boste desetkrat toliko, ako boste našo pomoč odklonili, poleg tega pa ne boste imeli nobenega uspeha. Če pa se z menoj pogodite, vam prinesem glavi Lenina in Trockega in ključke Kremlja.«

Do tu so jo francoski častniki poslušali, ne da bi jo bili prekinili, sedaj pa je stari polkovnik prevzel besedo.

»Madame, vi ste Rusinja, toda če je res, da ste Port Arthur prodali Japoncem, potem ste izdajalka domovine.«

Grofica se je ironično nasmejala. »Res sem rojena v Rusiji, toda pripadam organizaciji, ki je znana pod imenom »Univerzalna liga mednarodnega vohunstva«. Ozkosrčni nazori patriotizma nas ne smejo vezati, kajti naša družba je sestavljena iz ljudi vseh ras. Mi služimo državi, ki nas plača zvesto in pošteno. Jutri ob istem času se bom zopet oglasila.«

Temu ni bilo kaj pristaviti. Častniki so vstali, se poklonili, in grofica je zapustila sobo. Ko pa je odšla, so vsi zmajevali z glavami. Menili so, da so strahote revolucije omračile njen um. Bilo bi brez pomena, da bi dragoceni generalov čas tratili s tako neumnostjo.

Velika je bila jeza grofice Rogerske, ko ji je naslednji dan mladi častnik, ki jo je bil prvič sprejel, vljudno nazna-

nil, da general ni v stanu sprejeti njenega predloga.

»Boljševiki niso taki tepci, kot so Francozi,« je odgovorila. Oni vedo, kaj lahko dobijo za svoj denar. Ko se bodo vaše čete uprle in na vaših bojnih ladjah zapopolale rdeče zastave, boste obžalovali, da ste z menoj tako postopali. V šestih mesecih vas bodo vrgli iz Odeše, če vam bo všeč ali ne.«

Glasno je zaloputnila vrata. Francoski tajni urad ni skušal zasledovati njenih nadaljnjih korakov. Naj le gre k boljševikom! Če bodo tako neumni, da ji verjamejo, potem zaslužijo svojo usodo.

Če je bila univerzalna liga mednarodnih vohunov res v posesti one moči, ki ji jo je pripisovala grofica, ali če je bila samo žena, ki je vsled strahot revolucije prišla ob pamet, tega se bržkone ne bo dalo nikdar ugotoviti. Dejstvo pa je, da so se katastrofe, katere je bila Francozom prerokovala, skoraj dobesedno izvršile.

Vojaki ekspedicijske armade so se v svojih bombaževinastih uniformah tresli od mraza, ko je padel barometer globoko pod ničlo; ladja pa, ki je imela nato-vorjene tople uniforme in zdravila, se je na nepojasnen način potopila. Na stolice bolnikov in ranjencev je umrlo. Končno sta se dva polka vdala boljševiški propagandi in se branila oditi iz Odeše v notranjost dežele.

Konjice

Iz delovanja JRKD. Preteklo nedeljo 7. t. m. sta bila dva velika shoda okrajne organizacije JRKD v Zrečah in Konjicah na prostem in sta oba prav dobro uspela. Podrobnejše poročilo smo že objavili. — V nedeljo 21. t. m. pa bo zjutraj ob 7. uri velik politični shod v Vitanju in popoldne pri Sv. Jerneju, obakrat pod milim nebom.

Sokolsko društvo Oplotnica je imelo svoj telovadni nastop v nedeljo 7. t. m. na vrtu gostilne Varl. Pred nastopom je bil sprevid skozi bogato z zastavami okrašeno vas in so vaščani navdušeno pozdravljali in obsuli mimoidoče s cvetlicami. Telovadni nastop je obsegal 10 točk in je bil najboljši med letošnjimi nastopi v našem sokolskem okrožju, za kar gre zasluga v prvi vrsti požrtvovalnim vaditeljem in vaditeljicam. Po nastopu so pozdravili množično zbrano občinstvo starešina Petelinšek, v imenu župne uprave starešina dr. Mejak, nadalje so govorili prisotni narodni poslanec Hajdinjak iz Prekmurja, dr. Alujevič iz Ljubljane in sokolski prosvetar Nemec. Nasprotniki so seveda zopet

morali pokazati svojo jezo s tem, da so razvili agitacijo zoper udeležbo, potrgali lepake in zvečer poškodovali električno napeljavo za razsvetljavo.

Gledališka predstava na prostem, »Krst Jugovičev« v soboto 6. t. m., ki jo je priredilo Sokolsko društvo Konjice na letnem telovadišču, je pod režijo prosvetarja Ivana Nemca uspela v splošno zadovoljstvo vseh gledalcev. Vloge so bile dobro razdeljene in smo med nastopajočimi opazili tudi nekatere brate ozioroma sestre, ki so z najlepšim uspehom prvič poskusili svojo srečo na odru. Predstava na prostem je pomenila novost za naš kraj ter vzbudila veliko zanimanje med tržani, ki so s prav lepim obiskom obilo poplačali trud naših diletantov.

Dravinsko sokolsko okrožje priredi v nedeljo, 14. t. m. dopolne tekmo v odbojki in štafetni tek društev na državni cesti s startom pri gostilni Sodrznik v Dobernežu in s ciljem pri železniški progi v trgu.

Osebnost. Naš narodni poslanec g. Karol Gajšek je imenovan za notarja v Kranjski gori. Iskreno čestitamo!

Obrtno gibanje v Mariboru

V mesecu juliju so bile izdane te-le obrtne pravice: Hermina Bezjakova, bančni in menjalni posli, Goposka ul. 25; Vladislav Ilić, trgovina z elektrotehničnim materialom, stroji in pripadajočimi predmeti, Aleksandrova c. 24; Ivan Lah, prevažanje tovorov, Kopernikova ul. 7; Marija Ligojska, trgovina z mešanim blagom, Masarykova ul. 24; Marija Kanclejeva, prodaja sadja, južnega sadja, zelenjave, mlečnih izdelkov ter jajc. Glavni trg (stojnica); Werner Bernhard, izdelovanje kemično-tehničnih preparatov ter trgovina s tehničnimi predmeti pod imenom »Bernhard Verner, Bernyt«, Aleksandrova c. 17; Ivan Hlupič, trgovina z mešanim blagom, Radvanjska c. 30; Marija Bačnikova, trgovina s specerijskim in kolonialnim blagom, Gosposka ul. 33; Elizabeta Soršakova, prodaja brezalkoholnih pijač, Aleksandrova cesta (stojnica); Inž. Erich Grothe s pristavkom »Philips-Radio-Salon« trgovina z radio-aparati ter električnim materialom za radio in sorodne namene obenem z lastnim laboratorijem, Gosposka ul. 32;

Egon Schwab, trgovina z mešanim blagom, Gregorčičeva ul. 14; Tvrdka »Jug«, družba z o. z., trgovina s kolesi, šivalnimi in pisalnimi stroji, gramofoni, otroškimi vozički, vsemi motornimi vozili, radio-aparati ter pripadajočimi potrebščinami in gumijevimi predmeti, Tattenbachova ul. 14; Učiteljska tiskarna v Ljubljani, r. z. o. z., podružnica knjižarne ter trgovine s pisarniškimi in šolskimi potrebščinami, Gosposka ul. 44; Otilija Bonceljeva, branjarija, Koroška c. 48; Ivan Götz, trgovina z mešanim blagom, Vrtna ul. 9; Dr. Krsto Cafazura, izvrševanje kemijskih analiz in izdelkov ter prodaja kemikalij, Trg svobode 3; Hubert Kolletnig, izvrševanje kemijskih analiz in ocen, kemičnotehnični preparatov ter trgovina s kemičnimi predmeti, Trg Svobode 3; Erna Rakitnikova, šivilja, Koroška c. 62; Antonija Novakova, šivilja, Dajnкова ul. 8; Anton Stumpf, čevljar, Cankarjeva ul. 6.

ŠIRITE „VEČERNIK“!

Izposojamo

gramofone in plošče po Din 1.— »Slager«, Slovenska 18. 2501

Na krasnem vrtu restavracije

v Narodnem domu

bo v soboto, dne 13. avg. zvečer ob 20.

koncert

znane godbe Wergles. Nudi se izvrstna hrana in pristna vina! Priporoča se 2550 Marija Drčar.

»Tempo« čevlji

na obroke. Slovenska 18. 2500

Dva dijaka

sprejem na stanovanje poleg gimnazije z uporabo glasovirja in občevarja v nemškem jeziku. Naslov v upravi. 2553

Velik trgovski lokal

oddam v najem. Gosposka ulica 5, Vicel. 2541

Lepo opremljeno separirano solčno sobo oddam 2 mirnima osebam. Stritarjeva ulica 37. 2562

Novo hišo,

2 sobi in kuhinjo, prodam. Pobrežje pri Mariboru, Gubčeva ul. 31. 2544

Denarnice

za kovani denar v veliki izbiri pri Ivanu Kravosu, Maribor, Aleksandrova cesta 13

Opremljeno sobo

oddam takoj dvema gospodoma ali gosposkičinama. Prost vhod, električna razsvetljava. Vprašati Aleksandrova cesta 55/I. 2551

Kupim takoj

na periferiji (Tomšičev drevored itd.) parcelo za stavbo enonadstropne hiše od 500—1000 m². Ponudbe na Šauperl, Slomškov trg 16. 2543

Za spominček iz Maribora

kupi predno greš na kolodvor

lepi album, spominsko knjigo, ali nalivno pero

v papirnici knjižarne

Tiskovne zadruga

Maribor, Aleksandrova c. 13

Modne novosti

za dame in gospode ter šiviljske potrebščine v modni trgovini 2541

ANTON PAŠ SLOVENSKA ULICA

Pred nakupom manufakturne robe

si oglejte izložbe

„Trpinovega bazara“ Vetrinjska ulica 15

Najlepše razglednice

mariborske, umetne, Salon de Paris

i. t. d. kupujte v papirnici knjižarne

Tiskovne zadruga Maribor, Aleksandrova 13

Stavbene parcele

v Melju z lepo solčno lego, prodaja (tudi proti hranilnim knjižicam) »Drava« d. d., Meljska cesta 91, telefon 22-56